

Studieplan for Samfunnsfag 1 for grunnskolelærerutdanning 1-7 (30 studiepoeng) (2016– 2017)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 30

Studiets varighet: 1 år

Undervisningsspråk: Norsk

Studiested: Halden

Kontakt

Studieprogramansvarlig

Avdeling for lærerutdanning

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Studiet er et valgfag i 4. studieår i Grunnskolelærerutdanningen 1-7 (240 studiepoeng).

Samfunnsfagstudiet i grunnskolelærerutdanningen omfatter fagdisiplinene historie og geografi og fagområdet samfunnskunnskap. Faget skal utvikle kompetanse til å undervise i grunnskolen på 1. - 7. trinn, og skal legge vekt på faglig fordypning. Studiet skal kvalifisere studenten til å kunne arbeide selvstendig både med fagspesifikke og didaktiske utfordringer.

Faget skal settes inn i et fagdidaktisk perspektiv og forberede studentene til yrkesrollen som samfunnsfaglærer. Gjennom ulike tilnæringsmåter til undervisning og didaktisk refleksjon skal studentene utvikle en lærerrolle som fremmer elevenes samfunnsbevissthet og interesse for faget.

Samfunnsfag skal utvikle en bred forståelse for samspill og konflikt mellom mennesker, samfunn og natur i ulike tidsepoker og i ulike deler av verden. Studentene skal arbeide med utvalgte geografiske områder, historiske epoker og ulike samfunnsfaglige områder. Faget skal bidra til kunnskap om samenes historie og situasjon som urfolk.

Arbeidet med samfunnsfag skal fremme studentens samfunnskompetanse og evne til å være medborger i et flerkulturelt samfunn. Studenten skal også oppøve sin evne til å bidra til slik læring i grunnskolen.

Faget skal bidra til at studentene kan arbeide med grunnleggende ferdigheter og faglige ferdigheter; å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig, å kunne lese og regne, og å kunne bruke digitale verktøy.

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om samfunnsfag som skolefag og nyere samfunnsfagdidaktikk
- kjenner til undervisningspraksis i samfunnsfag i grunnskolen
- har kunnskap om samfunnsinstitusjoner, nære fellesskap og ulike kulturer
- har kunnskap om sosialisering og identitetsutvikling i barneårene
- har kunnskap om barns rettigheter, demokrati, politiske og økonomiske deltakelse
- har kunnskap om landskapsformene i dagens Norge og om hvordan man kan bruke slik kunnskap i opplæringen
- har kunnskap om naturgrunnlaget, næringsveier, bosettingsmønstre og miljø
- har kunnskap om de historiske hovedtrekk i Norge og verden fra den eldste bosetting til ca. 1800
- har kunnskap om lokal- og regional historie som disiplin og om hvordan denne kan brukes i opplæringen
- har kjennskap til sentrale samfunnsfaglige tenkemåter og metoder
- har kjennskap til sentrale kilder i faget og til kritisk vurdering av disse

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende faglige og fagdidaktiske kunnskaper og ferdigheter i samfunnsfaglig opplæring på 1.-7. trinn, tilpasset ulike grupper elever
- kan tilrettelegge for opplæring i geografi, historie og samfunnskunnskap tilpasset ulike grupper elever og individuelle behov
- kan planlegge, lede og vurdere elevers læringsarbeid og gi læringsrettede tilbakemeldinger
- kan arbeide selvstendig med faglige spørsmål og analysere faglige problemstillinger ut fra fagområdets fakta og teorigrunnlag
- kan bruke samfunnsfaglige kilder og materiale i arbeidet med utvikling av elevenes grunnleggende ferdigheter
- kan bidra til å utvikle elevenes muntlige ferdigheter gjennom øving i møtedeltakelse, debatter og andre muntlige aktiviteter i faget
- kan bruke og vurdere digitale verktøy og kilder i opplæringen og bidra til at elevene kan forholde seg kritisk til digitale medier
- kan ta i bruk og veilede elever i sentrale samfunnsfaglige metoder
- kan arbeide med samfunnsverdier og holdninger i grunnskolens samfunnsfag
- kan kritisk vurdere lærebøker og andre læremidler til bruk i opplæringen
- kan lede elever i selvstendig arbeid innenfor fagets rammer
- kan legge til rette for opplæring om samfunnsforhold i et flerkulturelt og globalt perspektiv, med vekt på menneskerettigheter og demokratiske prinsipper

Generell kompetanse

Studenten

- kan tilrettelegge for samarbeid og konfliktløsning i arbeid med elevene
- kan reflektere kritisk over samfunnsfaglige spørsmål og stimulere til kritisk tenkning
- kan reflektere over egen praksis og oppdatere seg faglig
- kan kommunisere og samarbeide med barn og foresatte med ulik sosial og kulturell bakgrunn
- har innsikt i barns forståelse av faget

Opptak

Ingen krav ut over opptakskravet til *Grunnskolelærerutdanningen 1-7 (240 studiepoeng)*.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Studiet består av to emner, hver med et omfang på 15 studiepoeng, se studiemodellen under.

Studiet omfatter geografi, historie og samfunnskunnskap.

Emne 101 Historie, geografi og samfunn 1 (1-7) (høstsemesteret) omfatter:

- Hva er samfunnsfag?
- Lange linjer i norsk samfunns- og statsutvikling
- Vær og klima
- De norske landskapene blir dannet
- Kart og kartanalyse

Emne 102 Historie, geografi og samfunn 2 (1-7) (vårsemesteret) omfatter:

- Menneskets produksjonsformer før og nå
- Ideologi og menneskerettigheter, demokrati og diktatur
- Imperialisme og det globale perspektiv
- Klimaendringer - hvorfor og hvordan
- Befolkningsutvikling og velferdsendringer
- Det moderne Kina I

Organisering og læringsformer

Studiet er organisert over to ukentlige økter. Studentene er organisert i basisgrupper. Studiet legger opp til at studentene møter varierte arbeidsformer med forelesninger, gruppearbeid, seminarer/fremlegg, øvelser og analyse.

Det forutsettes at studentene tilegner seg nødvendige kunnskaper, ferdigheter og faglig innsikt ved selvstudium. Det forventes at studenter arbeider med lærestoffet i hvert emne i minimum 20 timer i uken inkludert undervisning. Studenten må ta aktivt ansvar for egen læring.

Det er obligatoriske arbeidskrav til hvert emne, som går fram av emnebeskrivelsene.

IKT er integrert i studiet, som benytter Fronter som læringsplattform.

Det forventes at studentene bruker biblioteket til innhenting av lærestoff. Biblioteket skal bidra til å øke studentenes informasjonskompetanse, det vil si evnen til å søke etter, finne, evaluere og bruke relevant faglig informasjon. I tillegg til personlig service, får studentene bibliotekundervisning der målsettingen er at de skal kunne søke i norske og utenlandske informasjonskilder og kunne vurdere kvaliteten på informasjonen. Biblioteket tilbyr også undervisning i referanseteknikk.

Praksis

Det er praksis knyttet til studiet. Se nærmere informasjon i studieplan for *Grunnskolelærerutdanningen 1-7* og *Plan for praksis*.

Forsknings- og utviklingsarbeid

Studentene skal skrive, levere og få godkjent en fagartikkel i begge emner. Fagartikkelen skal leveres for godkjenning i det semesteret emnet undervises.

Internasjonalisering

Se generell del av studieplan for *Grunnskolelærerutdanningen 1-7*.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og at du deltar i evaluering av studiene. Dette studieprogrammet blir jevnlig evaluert for å sikre og utvikle kvaliteten i programmet:

- HiØs utvalg for utdanningskvalitet gjennomfører årlig en evaluering av studiekvaliteten ved et utvalg av høgskolen sine studieprogrammer (kalt EVA2)
- Se også studieplan (programplan) for Grunnskolelærerutdanning 1. - 7. trinn
- Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3)

Tilbakemelding underveis

Studentene får tilbakemelding på arbeidskrav underveis i studiet.

Vurdering

Studiet har to typer vurderingsformer. I emne 101 arrangeres individuell, seks timers skriftlig skoleeksamen, mens i emne 102 arrangeres individuell, tredøgns hjemmeeksamen. Krakterskalaen A-F brukes. A er beste karakter, E er dårligste ståkarakter og F gis for ikke bestått eksamensprestasjon. Det er ekstern og intern sensur på eksamen i emne 101. Det er intern sensur i emne 102.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Stedfortredende dekan Kjersti Berggraf Jacobsen, 1. juli 2013

Studieplanen er revidert

Studieleder Kjersti Berggraf Jacobsen, 14. april 2016

Studieplanen gjelder for

2016-2017

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2016

Samfunnsfag 1 (1-7)

LBSAM10113

Historie, geografi og samfunn 1 (1-7)

15 stp

Vår 2017

Samfunnsfag 1 (1-7)

LBSAM10213

Historie, geografi og samfunn 2 (1-7)

15 stp

LBSAM10113 Historie, geografi og samfunn 1 (1-7) (Høst 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Steinar Wennevold

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget *Samfunnsfag 1 for grunnskolelærerutdanningen 1-7 (30 studiepoeng)*.

Undervisningssemester

Grunnskolelærerutdanningens 7. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om samfunnsfag som skolefag og nyere samfunnsfagdidaktikk
- kjenner til undervisningspraksis i samfunnsfag i grunnskolen

- har kunnskap om samfunnsinstitusjoner, nære fellesskap og ulike kulturer
- har kunnskap om sosialisering og identitetsutvikling i barneårene
- har kunnskap om barns rettigheter, demokrati, politiske og økonomiske deltakelse
- har kunnskap om landskapsformene i dagens Norge og om hvordan man kan bruke slik kunnskap i opplæringen
- har kunnskap om naturgrunnlaget, næringsveier, bosettingsmønstre og miljø
- har kunnskap om de historiske hovedtrekk i Norge og verden fra den eldste bosetting til ca. 1800
- har kunnskap om lokal- og regional historie som disiplin og om hvordan denne kan brukes i opplæringen
- har kjennskap til sentrale samfunnsfaglige tenkemåter og metoder
- har kjennskap til sentrale kilder i faget og til kritisk vurdering av disse

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende faglige og fagdidaktiske kunnskaper og ferdigheter i samfunnsfaglig opplæring på 1.-7. trinn, tilpasset ulike grupper elever
- kan tilrettelegge for opplæring i geografi, historie og samfunnskunnskap tilpasset ulike grupper elever og individuelle behov
- kan planlegge, lede og vurdere elevers læringsarbeid og gi læringsrettede tilbakemeldinger
- kan arbeide selvstendig med faglige spørsmål og analysere faglige problemstillinger ut fra fagområdets fakta og teorigrunnlag
- kan bruke samfunnsfaglige kilder og materiale i arbeidet med utvikling av elevenes grunnleggende ferdigheter
- kan bidra til å utvikle elevenes muntlige ferdigheter gjennom øving i møtedeltakelse, debatter og andre muntlige aktiviteter i faget
- kan bruke og vurdere digitale verktøy og kilder i opplæringen og bidra til at elevene kan forholde seg kritisk til digitale medier
- kan ta i bruk og veilede elever i sentrale samfunnsfaglige metoder
- kan arbeide med samfunnsverdier og holdninger i grunnskolens samfunnsfag
- kan kritisk vurdere lærebøker og andre læremidler til bruk i opplæringen
- kan lede elever i selvstendig arbeid innenfor fagets rammer
- kan legge til rette for opplæring om samfunnsforhold i et flerkulturelt og globalt perspektiv, med vekt på menneskerettigheter og demokratiske prinsipper

Generell kompetanse

Studenten

- kan tilrettelegge for samarbeid og konfliktløsning i arbeid med elevene
- kan reflektere kritisk over samfunnsfaglige spørsmål og stimulere til kritisk tenkning
- kan reflektere over egen praksis og oppdatere seg faglig
- kan kommunisere og samarbeide med barn og foresatte med ulik sosial og kulturell bakgrunn
- har innsikt i barns forståelse av faget

Innhold

Emnet omfatter temaer fra geografi, historie og samfunnskunnskap.
Alle temaene omfatter fagdidaktiske aspekter.

Hva er samfunnsfag?

Lange linjer i norsk samfunns- og statsutvikling

Vær og klima

De norske landskapene blir dannet

Kart og kartanalyse. Det er obligatorisk deltakelse på hele kartkurset.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er normalt organisert over to ukentlige økter. Læringsformene er varierte og består av:

- forelesninger
- øvelser og analyser
- bruk av IKT og medier
- ekskursjoner
- didaktisk utviklingsarbeid

Arbeidsomfang

Det forventes en studieinnsats på minimum 20 timer pr uke inkludert undervisning.

Praksis

Praksis inngår i studiet og er veiledet, variert og vurdert. For nærmere informasjon om praksisopplæringen, se *Plan for praksis* for Grunnskolelærerutdanningen 1-7.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

1. Deltakelse på obligatoriske ekskursjoner
2. Fagartikkel knyttet til emnet
3. Kartkurs
4. Refleksjonsnotat knyttet til emnet

Arbeidskrav vurderes til "godkjent" eller "ikke godkjent". Studenter som leverer/utfører arbeidskrav innen fristen, men som får vurderingen "ikke godkjent", har anledning til maksimum to nye innleveringer/utførelser. Studenten må da selv avtale ny innlevering av det aktuelle arbeidskravet med faglærer.

Eksamen

Individuell skriftlig, sekstimers skoleeksamen.

Det benyttes gradert skalkarskala, A-F.

Ekstern og intern sensur.

Evaluering av emnet

Studentevaluering av emnet i løpet av semesteret (EVA3) som emneansvarlig har ansvaret for.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 26. september 2016.

Sulebak, Jan R. (2007) Landformer og prosesser. Bergen, Fagbokforlaget. (391 sider).

Klemsdal, Tormod (2002) Landformene i Østfold. Natur i Østfold 21 (2/1) side 7-31 (24 sider)

Wennevold, Steinar (2015) Vær og klima. Halden, Høgskolen i Østfold. Kapittel 1 – 6. (65 sider).

Wennevold, Steinar (2011) Praktiske øvinger med værphenomener. Halden, Høgskolen i Østfold. (25 sider).

Wennevold, Steinar (2013) Uten geografi er du fortapt . . . Geografi fagdidaktikk. Halden, Høgskolen i Østfold. (95 sider).

Mikkelsen, Rolf og Per Jarle Sætre (red.) (2015) Geografididaktikk for klasserommet. En innføringsbok i geografiundervisning for studenter og lærere. 3. utgave. Oslo, Cappelen Damm Akademisk, Kapittel 1,5 og 12. (74 sider).

Hermansen, Hans Petter (Læringsforlaget 2010): Uten 1814 er du fortapt? (for stikkordet: lange linjer i norsk samfunns- og statsutvikling)

Børhaug et al. (2014) Introduksjon til samfunnskunnskap: fagstoff og didaktikk, Oslo: det norsk samlaget, kapitler 1-5, 7, 11, 12, og 13 (240 sider)

Hylland Eriksen, Thomas og Torunn Arntzen Sajjad (2016) Kulturforskjeller i praksis. Perspektiver på det flerkulturelle Norge. Oslo: Gyldendal Akademisk, kapitler 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 11, og 12 (148 sider).

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:48:52

LBSAM10213 Historie, geografi og samfunn 2 (1-7) (Vår 2017)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget *Samfunnsfag 1 for grunnskolelærerutdanningen 1-7* (30 studiepoeng).

Undervisningssemester

Grunnskolelærerutdanningens 8. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om samfunnsfag som skolefag og nyere samfunnsfagdidaktikk
- kjenner til undervisningspraksis i samfunnsfag i grunnskolen
- har kunnskap om samfunnsinstitusjoner, nære fellesskap og ulike kulturer

- har kunnskap om sosialisering og identitetsutvikling i barneårene
- har kunnskap om barns rettigheter, demokrati, politiske og økonomiske deltakelse
- har kunnskap om landskapsformene i dagens Norge og om hvordan man kan bruke slik kunnskap i opplæringen
- har kunnskap om naturgrunnlaget, næringsveier, bosettingsmønstre og miljø

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende faglige og fagdidaktiske kunnskaper og ferdigheter i samfunnsfaglig opplæring på 1.-7. trinn, tilpasset ulike grupper elever
- kan tilrettelegge for opplæring i geografi, historie og samfunnskunnskap tilpasset ulike grupper elever og individuelle behov
- kan planlegge, lede og vurdere elevers læringsarbeid og gi læringsrettede tilbakemeldinger
- kan arbeide selvstendig med faglige spørsmål og analysere faglige problemstillinger ut fra fagområdet fakta og teorigrunnlag
- kan bruke samfunnsfaglige kilder og materiale i arbeidet med utvikling av elevenes grunnleggende ferdigheter
- kan bidra til å utvikle elevenes muntlige ferdigheter gjennom øving i møtedeltakelse, debatter og andre muntlige aktiviteter i faget
- kan bruke og vurdere digitale verktøy og kilder i opplæringen og bidra til at elevene kan forholde seg kritisk til digitale medier
- kan ta i bruk og veilede elever i sentrale samfunnsfaglige metoder
- kan arbeide med samfunnsverdier og holdninger i grunnskolens samfunnsfag
- kan kritisk vurdere lærebøker og andre læremidler til bruk i opplæringen
- kan lede elever i selvstendig arbeid innenfor fagets rammer
- kan legge til rette for opplæring om samfunnsforhold i et flerkulturelt og globalt perspektiv, med vekt på menneskerettigheter og demokratiske prinsipper

Generell kompetanse

Studenten

- kan tilrettelegge for samarbeid og konfliktløsning i arbeid med elevene
- kan reflektere kritisk over samfunnsfaglige spørsmål og stimulere til kritisk tenkning
- kan reflektere over egen praksis og oppdatere seg faglig
- kan kommunisere og samarbeide med barn og foresatte med ulik sosial og kulturell bakgrunn
- har innsikt i barns forståelse av faget

Innhold

Emnet omfatter følgende temaer:

- Menneskets produksjonsformer før og nå

- Ideologi og menneskerettigheter, demokrati og diktatur

- Imperialisme og det globale perspektiv

- Klimaendringer - hvorfor og hvordan

- Befolkningsutvikling og velferdsendringer

- Det moderne Kina I

Undervisnings- og læringsformer

Emnet organiseres normalt over to ukentlige økter med:

- Forelesninger
- Metodiske øvelser og analyse
- Aktivt bruk av IKT og medier
- Didaktisk utviklingsarbeid

Arbeidsomfang

Det forventes en studieinnsats i emnet på minimum 20 timer pr uke inkludert undervisning.

Praksis

Praksis inngår i studiet og er veiledet, variert og vurdert. For nærmere informasjon om praksisopplæringen, se *Plan for praksis* for Grunnskolelærerutdanningen 1-7.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

1. Deltakelse på obligatoriske ekskursjoner
2. Fagartikkel knyttet til emnet
3. Refleksjonsnotat knyttet til emnet

Arbeidskrav vurderes til "godkjent" eller "ikke godkjent". Studenter som leverer/utfører arbeidskrav innen fristen, men som får vurderingen "ikke godkjent", har anledning til maksimum to nye innleveringer/utførelser. Studenten må da selv avtale ny innlevering av det aktuelle arbeidskravet med faglærer.

Eksamen

Individuell, tredøgns hjemmeeksamen.

Karakterskalaen A-F.

Det er intern sensur.

Evaluering av emnet

Studentevaluering av emnet i løpet av semesteret (EVA3) som emneansvarlig har ansvaret for.

Litteratur

Litteraturlisten oppdatert 9. januar 2017.

Hermansen, Hans Petter (kompendium): Tretten revolusjoner. En tematisk verdenshistorie, kapittel 10 (for stikkordet: imperialisme og det globale perspektiv), kapittel 12 (for stikkordet: ideologi og menneskerettigheter, demokrati og diktatur), kapittel 11 og 15 (for stikkordet: menneskets produksjonsformer før og nå). (110 sider)

Lund, Erik (Universitetsforlaget, nyeste utgave): Historiedidaktikk. En håndbok for studenter og lærere. Del 1 og 2 (202 sider)

Solerød, Hans (2003) Mennesker og ressurser, Oslo, Gyldendal akademisk. Hele boka. (344 sider)

Nystad, Jens Fredrik og Hans Solerød (1997) Samfunnsgeografi, Oslo, Gyldendal undervisning. Kapittel 1 og 2, (53 sider)

Naughton, B. (2007) The Chinese Economy. Transitions and Growth. Cambridge MA, The MIT Press. Kapittel 6-8 og kapittel 16. (92 sider)

Veeck, G et al. (2011) China's Geography: Globalization and the Dynamics of Political, Economic and Social Change. (2nd ed.) Lanham, MD, Rowman & Littlefield Publishers, Inc. Kapittel 1-2 og 4-5. (104 sider)

Mikkelsen, Rolf og Per Jarle Sætre (red.) (2010) Geografididaktikk for klasserommet. En innføringsbok i geografiundervisning for studenter og lærere. 2. utgave. Kristiansand, Høyskoleforlaget. (kap. 8; 24 sider)

Bekkevold, Jo Inge og Henning, Kristoffersen (red.) (2012) Kinas økonomi. Oslo, Gyldendal Akademisk. Kapittel 1, side 19 – 42.